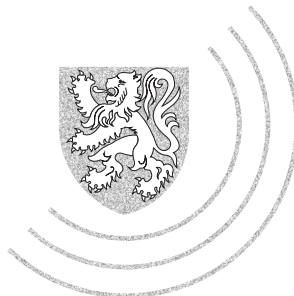

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

12 juni 2003

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2003

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Jef Van Looy**

(Hoofdstuk III – Leefmilieu en Hoofdstuk XV – Slotbepalingen)

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Gerald Kindermans, Jan Laurys, Erik Matthijs, Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Mark Van der Poorten, Jan Verfaillie ;

de heer Louis Bril, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heren Guy Sols, Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Pieter Huybrechts, Jan Penris ;

de heren Bruno Tobback, Jan Van Duppen ;

mevrouw Vera Dua ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

1690 (2002-2003)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlage

– Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof

– Nrs. 3 tot 6 : Amendementen

– Nr. 7 : Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

– Nr. 8 : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

– Nr. 9 : Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport

– Nr. 10 : Verslag namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

– Nr. 11 : Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting	4
I.1. Oppervlaktewateren	4
I.2. Tweedecircuitwater	5
I.3. Fonds voor Preventie en Sanering	6
I.4. Bodemsanering	6
II. Bespreking	6
III. Artikelsgewijze bespreking en stemming	7

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening besprak op 27 mei en 5 juni 2003 het Hoofdstuk III – Leefmilieu van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2003.

Het Hoofdstuk XIV betreffende compensatieheffingen voor sectoren textiel en wasserijen naar aanleiding van schrapping aftrekbaarheid heffingen in de vennootschapsbelasting, werd besproken in de Verenigde Commissies voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening en voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting. Daarover wordt verslag uitgebracht in (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003*, nr. 1690/15).

Het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2003 werd samen behandeld met het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2003. Daarover wordt verslag uitgebracht in (*Parl. St. VI. Parl. 2002-2003*, nr. 19-A/3-G).

I. TOELICHTING

De heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, geeft toelichting bij de artikelen in het Hoofdstuk III – Leefmilieu. Het hoofdstuk bevat vier afdelingen : Oppervlaktewateren, Tweedecircuitwater, Fonds voor Preventie en Sanering, en Bodemsanering.

I.1. Oppervlaktewateren

Vrijstelling van de heffing op de waterverontreiniging voor grondwaterwinningen voor gebruik in koude-warmtepompen (artikel 36)

Het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer voorziet in artikel 28ter, § 2, 8°, in een vrijstelling voor grondwaterwinningen die gebruikt worden voor koude-warmtepompen.

In de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, is geen vrijstelling opgenomen voor het lozen van het grondwater dat gebruikt wordt in koude-warmtepompen, zelfs indien het grondwater na doorgang door de koude-warmtepomp geloosd wordt in

dezelfde watervoerende laag als waaruit het werd opgepompt.

In het kader van het Protocol van Kyoto engageerde België zich om in de periode 2008-2012 de CO₂-emissies met 7,5 percent te reduceren ten opzichte van 1990.

Koude-warmtepompen voorzien, onder bepaalde voorwaarden, in een duurzame energiewinning en kunnen een bijdrage leveren aan de reductie van de CO₂- uitstoot. Zolang echter de heffing op de waterverontreiniging van kracht blijft voor koude-warmtepompen, kan deze techniek niet op een kostenefficiënte wijze worden geëxploiteerd.

Het voorstel voorziet enkel in een vrijstelling als de integrale hoeveelheid gewonnen grondwater onverontreinigd teruggestort wordt in dezelfde watervoerende laag. In dat geval is er een 100-percent vrijstelling.

Er moet wel een aangifte gebeuren, zodat enerzijds de controle op de goede uitbating kan worden uitgevoerd en anderzijds de gegevens met betrekking tot dit soort installaties kunnen worden gerapporteerd.

– *Vervanging van het begrip "bestaansminimum" (artikel 37)*

Ingevolge de bepalingen van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, wordt in de wetgeving inzake de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, de term "bestaansminimum" vervangen door "leefloon" of "levensminimum".

Daarnaast worden de begrippen "gehandicapten" en "Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu" respectievelijk vervangen door "personen met een handicap" en "Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid".

Het betreft volgens de minister dus enkel technische aanpassingen.

– *Aanpassing van de deelfactor voor de niet-bemeterde afnemers van leidingwater (artikelen 38 tot 40)*

Wanneer de waterlevering via een watermeter verloopt, wordt de milieuheffing gebaseerd op het gemeten verbruik.

Is er geen watermeter, dan werd tot nu toe de betaalde heffing gebaseerd op een fictief verbruik.

Het fictief verbruik werd via een omrekening gebaseerd op het betaalde bedrag van de drinkwaterfacturen. Bij een prijsstijging gaf dit aanleiding tot een hoger fictief verbruik en dus ook een hogere heffing. Voortaan wordt het fictief verbruik berekend door het aantal tariefeenheden vermeld op het heffingsbiljet te delen door de deelfactor. Hierdoor wordt het berekend verbruik onafhankelijk van eventuele prijsstijgingen.

De voorgestelde wijziging geeft uitvoering aan de beslissing van de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening van 28 maart 2002 naar aanleiding van het verzoekschrift van de heer Jozef Buggenhout betreffende de heffing van het Vlaamse Gewest ter bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 1160/1*).

Bij het ontbreken van een watermeter, vormen de tariefeenheden de basis voor de watervoorzieningsmaatschappij om de verbruiksfactuur op te stellen. Het aantal tariefeenheden wordt vastgesteld door de drinkwatermaatschappij en is afhankelijk van het aantal en de aard van de opgestelde kranen en toestellen en ook de eventuele bestemmingen ervan.

De watervoorzieningsmaatschappij stelt per klant éénmalig, op het moment van aansluiting, een 'tarificatiestaat' op die het aantal tariefeenheden bepaalt, zoals die van toepassing zijn voor deze klant voor een periode van een jaar. Het aantal eenheden blijft door de jaren heen ongewijzigd tenzij er iets aan de binneninstallatie verandert, zoals bijvoorbeeld door het in gebruik nemen van bijkomende kranen en toestellen. De tarificatiestaat vormt de basis voor de (deel)facturen.

Op de (deel)facturen wordt het totaal aan te rekenen tariefeenheden herleid naar de werkelijke periode waarop de factuur betrekking heeft. De som van deze gefactureerde tariefeenheden stemt overeen met het aantal tariefeenheden dat de heffingsplichtige terugvindt op zijn heffingsbiljet.

Hoe werd de deelfactor op 2,37 bepaald? Het totaal aantal in 2001 gefactureerde tariefeenheden (52.176.754) werd hiertoe gedeeld door het "fictief verbruik" (21.970.497 m³), wat een deelfactor van 2,37 geeft. Dit houdt in dat vanaf nu voor het bepalen van de heffing het aantal tariefeenheden op de tarificatiestaat gedeeld wordt door 2,37 om te komen tot het waterverbruik.

Aangezien steeds meer klanten overschakelen op een facturatie op basis van watertellers en de be-

trokken maatschappij (Antwerpse Waterwerken) tegen 2007 bovendien al zijn klanten moet voorzien van een waterteller, heeft deze aanpassing hoe dan ook een uitdovend effect.

I.2. Tweedecircuitwater

Het uitbouwen van alternatieve watervoorziening is volgens de minister in bepaalde gebieden de enige mogelijke piste om de verdere uitputting van onder meer de sokkel te stoppen en er tegelijkertijd voor te zorgen dat de bedrijven zich met voldoende proceswater kunnen bevoorraden.

Hierbij worden de termen tweedecircuitwater of "grijs water" gehanteerd, waarbij het meer bepaald gaat om water afkomstig van zuiveringsinstallaties of oppervlaktewater. Dit water zou, mits een adequate zuivering, tot een dusdanig kwaliteitsniveau kunnen worden gebracht dat het als proceswater kan worden aangewend.

Momenteel liggen de eerste voorstellen op tafel om concreet invulling te geven aan de distributie van grijs water.

Het gebruik van grijs water is substantieel duurder dan het gebruik van grondwater. Aangezien de overheid nadrukkelijk een sturende rol wil spelen om de natuurlijke voorraden te beschermen en te herstellen, wordt via deze decreetsbepaling het geven van toelagen aan de drinkwatermaatschappijen en/of openbare besturen voor de aanleg van zuiveringsinfrastructuur en het distributienetwerk voor de verdeling van grijswater mogelijk gemaakt.

In een eerste fase zal op kleine schaal worden gestart, met name met een proefproject te Waregem. Door dit project zal het mogelijk worden om aan een aantal bedrijven met een aanzienlijk sokkelwatergebruik een alternatief aan te bieden. Na evaluatie van dit project kan worden bekeken of de be-toelaging van dergelijke grijswaterleidingen moet worden veralgemeend.

Het proefproject kan van start gaan als de bedrijven zich engageren tot de afname van het ter beschikking gestelde tweedecircuitwater.

De bijkomende middelen die voor dit initiatief vereist zijn, zullen gedeeltelijk gegenereerd worden door het verhogen van de grondwaterheffing in de zone waarop het project betrekking heeft. Deze heffing zal verhoogd worden van zodra er prijsverschillen optreden door het uitvoeren van het grijswatercircuit. Om concurrentievervalsing tegen te

gaan, wordt de grondwaterprijs opgetrokken tot het prijsniveau van het grijs water voor die bedrijven die nog verder een vergunning krijgen om water te winnen.

De hoofdbekommernis is hier volgens de minister om een duurzame toestand van het grondwatersysteem te creëren zodat de beschikbare voorraden maximaal ter beschikking komen voor die toepassingen waar – omwille van kwaliteitsredenen, geografische redenen enzovoort – geen alternatieve waterbronnen kunnen worden aangeboord.

I.3. Fonds voor Preventie en Sanering

Tot op heden gebeuren de terugbetalingen van teveel betaalde oppervlakte- en grondwaterheffingen, bijvoorbeeld in geval van vrijstelling, door Aminoal (administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer). Aminoal heeft echter onvoldoende zicht op deze dossiers, die door de Vlaamse Milieu-maatschappij (VMM) worden beheerd en heeft daarenboven geen toegang tot de heffingsbestanden van VMM.

Om deze terugbetalingen sneller en efficiënter te laten gebeuren, wordt naar aanleiding van de begrotingscontrole 2003 aan VMM een bijkomende dotatie verleend om deze opdracht in de plaats van Aminoal uit te voeren.

I.4. Bodemsanering

Op 14 februari 2002 heeft de Vlaamse regering een milieubeleidsovereenkomst (MBO) goedgekeurd met de bedrijfsfederaties van de stookolieleveranciers, zijnde de Belgische Federatie der Brandstoffenhandelaars (Brafco), Belgische Petroleum Unie (BPU) en Industrie van Minerale Oliën van België (IMOB).

Deze milieubeleidsovereenkomst voorziet in de oprichting van een fonds dat de financiering van de verontreiniging, veroorzaakt door particuliere mazouttanks, moet garanderen.

De decreetsbepaling strekt ertoe alle natuurlijke of rechtspersonen die in het Vlaamse Gewest actief zijn en die optreden overeenkomstig de bepalende federale wetgeving, te laten deelnemen aan het systeem. Ofwel zullen zij zich moeten aansluiten bij het fonds dat zal worden opgericht door Brafco, BPU en IMOB, ofwel zullen zij zelf een fonds moeten oprichten.

Gezien de werkzaamheden van het federale parlement is het niet meer mogelijk om op federaal niveau dergelijke bepaling op te nemen. Het is wel de bedoeling dat dit gebeurt na de totstandkoming van het nieuwe federale parlement. Mogelijk wordt dan direct met een samenwerkingsakkoord gewerkt, daar ook het Brusselse en Waalse Gewest vragende partij zijn voor de oprichting van een fonds.

In tussentijd moet er echter wel een oplossing worden gevonden voor de situatie in Vlaanderen, aangezien in het Vlaamse Gewest de gasolietanks systematisch worden gecontroleerd, en er dus ook verontreinigingen worden ontdekt.

II. BESPREKING

– Koude-warmtepompen

De heer *André Denys* verwijst naar de vrijstelling van heffing op waterverontreiniging voor grondwaterwinningen voor gebruik in koude-warmtepompen. Is de regeling voor het bekomen van een vrijstelling, zoals voorgesteld in artikel 36, echter niet te complex? Is ze in overeenstemming met de beoogde administratieve vereenvoudiging?

In de volgende vergadering stelt minister *Ludo Sannen* dat hij het artikel opnieuw heeft laten natrekken. Het artikel bepaalt enkel dat de heffingsplichtige in het bezit moet zijn van een milieuvergunning voor het winnen van grondwater voor koude-warmtepompen, overeenkomstig Vlare I. De vrijstelling wordt verleend vanaf het heffingsjaar waarin de aanvraag werd gedaan en meteen voor de volgende heffingsjaren. In geval van een wijziging van de vergunningssituatie en/of wijziging aan de grondwaterwinning moet dit wel gemeld worden aan de Vlaamse Milieu-maatschappij (VMM). De minister meent dat deze regeling niet als een te zware administratieve last kan worden beschouwd.

– Tweedecircuitwater

De heer *André Denys* verwijst naar het project voor het gebruik van alternatief proceswater door textielbedrijven in de streek van Waregem. Dit project wordt reeds lang voorbereid en zal nu, dankzij het kader dat daarvoor wordt gecreëerd in artikel 41, kunnen worden betoelaagd. Klopt het dat er nog geen overeenkomst is ondertekend met de betrokken bedrijven? Het lid benadrukt het dringende karakter van een oplossing voor de watervoor-

ziening van deze bedrijven, die uitermate belangrijk zijn voor werkgelegenheid in de streek.

De *minister* antwoordt dat het de bedoeling is dat het aansluiten op de alternatieve watervoorziening voor de ondernemingen financieel zo neutraal mogelijk blijft, vandaar dat in een betoelaging van de grijswaterdistributie wordt voorzien.

Namens de minister wordt daaraan toegevoegd dat het project werd voorbereid in overleg met de geïnteresseerde bedrijven, maar ook met onder meer de intercommunale Leiedal en de gemeente Waregem. Het Vlaamse Gewest en de VMW zullen respectievelijk 60 en 40 percent van de investeringskost dragen. De bedrijven zullen instaan voor de exploitatiekost, die om technische redenen vrij hoog ligt. Er is een akkoord over de prijs per kubieke meter.

Het is waar dat er nog geen formeel engagement op papier staat, maar daarvoor moet ook op de goedkeuring van het voorliggende ontwerp van programmadecreet worden gewacht. De 30 betrokken bedrijven vertegenwoordigen ongeveer 50 percent van de vergunde capaciteit voor het oppompen van sokkelwater.

Op vraag van de heer Denys, wordt verduidelijkt dat het proefproject in verschillende fasen zal starten. De grootste bedrijven zullen in een eerste fase instappen.

De heer *Jacques Timmermans*, voorzitter, laat opmerken dat de commissie een bezoek aan het project in Waregem heeft gepland voor het volgende zittingsjaar.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMING

In de artikelsgewijze bespreking worden geen verdere opmerkingen gemaakt.

De artikelen 36 tot 43 van het Hoofdstuk III – Leefmilieu en artikel 68 van het Hoofdstuk XV – Slotbepalingen, worden aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Jef VAN LOOY

Jacques TIMMERMANS
